

løgtingsvalið '90

Samhaldsfasti

Samhaldsfasti: »Hvussu kann nakar hava ilt av hesi skipan«?

Hvussu kann nakar fáa seg til at vera imóti tí, sum liggur eina fremst í kristnum hugsunarhátti: Skylduni mótvægis tínum næsta!

Fyri tí um onkur, maður ella kvinna, alt sitt liv hevur livað í ríkiligheit, orsakað av egnum virkseminum, og kanska sum eldri, tá flogið moguliga er vorðið skert, ger okkurt skeivt, fer av knóranum og missir bæði hús og heim, skulu vit tá bara lata hesi sigla sín egna sjógv, reka fyri vág og vind uttan tak yvir høvðið, uttan hita og uttan breyð?

Kanska hesi við sinum virksemin hava givið arbeiði til nógvar hendur, skulu vit tá lona teimum við hungur og halli: tá og kanska mest tí tey fóru av knóranum?

Nei, samhaldsfasti er fyri øll, bæði fyri tann hepn, eydnusæla og tann, ið misti sína eydna, av orsökum tey kanska ikki kundu gera so nógv við.

Bundna uppsparingin skal burtur, tí hon kostar millum 5 og 7 prosent av øllum, ið tú ténar.

Samhaldsfasti kostar fyrsta árið ½ prosent, annað árið ¾ prosent,

triðja 1 prosent, fjórða 1 ¼ prosent, tað fimta 1 ¾ prosent og tað sætta árið 2 prosent í part.

Vanliga liggur lønarvøxturin á einum fýra prosentstøði, hvørt lønarskeiðið uppá tvey ár.

— Talan er sostatt um at lata ¼ prosent um árið av einum lønarvøxti um 2 prosent.

Hetta átti ikki at fallið nøkrum fyri bróstið, tvørtur imóti, heldur ikki sambandsmonnum, ið framhaldandi saman við teimum kristiligu og fólkaflakkinum vilja hava

eina 5-7 prosent skerjing av keypiorku Pallesbas við

at tvihalda um bundna, tvungna uppsparing.

Javnaðarflokkurin veit, at ein liðandi skipan við ½ prosent um árið í mun til sjei prosent, røkkandi í mesta lagi tveimum prosentum, er ein avvegað loysn: Ikki samfelags syndrandi, sum samgongunnar óra sparing.

Víst verður á, at ein tilflytari, ið ongantið hevur latið til hesa bygging, kann gerast brúkarar á jøvnum støði við tey, ið hava gildið, meðan ein, ið flytur av landinum, missir alt tað hann/ hon hevur latið til hesa bygging.

Hetta er ikki beint: Flyta t.d. 10 feroingar oman fyri 67 ár av landinum til t.d. Svøríkis, Danmarks, Noregs ella Týsklands, tá flyta hesi úr einum samhaldsføstum øki inn í eitt annað av sama slag.

Tað sama vil gera seg galdandi, um 10 fólk á 67 ára aldri ella yvir flyta úr

egnum øki inn á okkara samhaldsfasta øki.

Onkur atfinningin frá «kristiligi» síðu er so ljóðandi: Vit vilja ikki vera við til at gjalda eftirløn til misbrúkaran, ið stendur og drekkur öl á onkrum hissini horni.

Til hetta vilja vit siga: Tilíkt er ókristilig tala, og fyri tað annað, so er tað tianverri eisini eitt syrgiligt faktum, at fáu misbrúkarar røkkur 67 ára aldri.

Latið okkum bara fáa samhaldsfasta.

Hann semir seg.

Hann lønar seg.

Setið kross fyri javnaðarflokkinum tann 17. november.

Dan Petersen

Valevni Javnaðarflokksins

Dan R. Petersen

Eysturoy

Skattamál

Tá afturhaldslandsstýrið álegði ta tvungnu uppsparingina í 1989, minkaði um barnastyrkin, avtók pristalið, steðgaði fleiri almenn arbeiði og arbeiði við at seta arbeiðsrættin í verk, síðan tá hava vanligu lóntakararnir kent okið oman á herðum sinum.

Hvønn mánaða hevur ov lítið verið eftir hjá nógvum, arbeiðsloysið er vaksið — nú upp um tvey 300. Fólk eru flutt við tí, sum eftir er, av landinum, tí her er eingin arbeiðsloysistrygging. Tey koma kanska heim aftur tá tíðirnar batna.

Eitt er heilt vist, hetta er ikki lóntakarapolitikkur. Javnaðarflokkurin vil bæta um kor lóntakara. Við eini nýggjari skattalóg verður eitt sindur meira eftir hvønn mánaða til livsins upphald, so pengasorgirnar verða minni.

Fyri tað fyrsta fer javnaðarflokkurin at avtaka bundnu uppsparingina beinanvegin, um hann fær valdið. Hann fer at leggja seg eftir eini sosialt rættvisari skattaskipan. Fólka- og avlamispensiónistar skulu ongan skatt gjalda. Lág- og miðalinntøkurarnir fáa ein ávisan skattalætta. Barnafrá-

dráttur verður beinleiðis í skattinum.

Rentufrádráttur verður bert fyri fólk, ið byggja sær hús, og ikki sum nú, har stór rentuspekulatióin fer fram við innistandandi lánun. Farið verður yvir til eina bruttoskattaskipan — tú skattar av allari inntøkuni. Skattaskipanin verður einfaldari, so tær ikki nýtist at hava prógv í roknskap, fyri at vita hvussu høgur skatturin er. Ein partur av skattinum verður innkravdur sum nýtsluskattur, tó so at neyðsynjarvørur ikki fáa hetta meirgjald álagt.

Hesar umleggingar fara at lætta um gerandisdagin hjá vanligu brúkaranum, hann hevur meira eftir hvønn mánaða og við tað at meira verður keypt, kemur eisini á henda hátt gongd á aftur vinnulivið.

Men um tú heldur at áhaldandi sparingar og skerjingar skulu fara fram, so velur tú flokkarnar í landsstýrissamgonguni.

Tú fær tað lættari í gerandisdegnum, um tú velur lista C.

Magnus Jørgensen

Valevni Javnaðarflokksins

Magnus Jørgensen

Suðurstreymoy

Hvurvu møguleikarnir?

Seinastu tvey árin hava verið merkt av myrkatosi, og í besta sambandsstili hevur okkara figgjarmálaráðharri einaferð um mánaðan havt einar fimm minuttir í sjónvarpinum við svartapráti. Hann hevur nú í langa tíð ikki átt eitt oyra, og lögmaður hevur sungið við í kórinum, hóast hann væl vitandi er um at landskassamilliónirnar eru fyri ein stóran part farnar í lumman hjá hansara viðhaldsfólki.

Ein kann so spyrja: Eru eingir møguleikar í hesum samfelagnum?

Svarið er jú. Tað eru møguleikar í hesum samfelagnum og tað eru møguleikar uttanfyri hetta samfelagið, ið vit kunnu nýta. Størsti skaði tvey tvey seinastu árin, hetta landsstýrið hevur gjørt, er nokk tað, at teir hava tikið hugsjónirnar frá fólki. Fólk er í hugsjónarloysi, eingin torir at hugsa um morgin dagin. Hetta mugu vit broyta. Vit mugu fáa dirvi aftur í fólk, vit mugu læra fólk at leggja í einari framtíð og

ikkí bara hugsa um trupulleikar. Trupulleikarnir koma nokk — eingin ivi um tað.

Vit í javnaðarflokkinum eru førir fyri at loysa teir, tað ivast vit ikki í, men vit skulu eisini vera við til at hjálpa fólki, tað verið seg vinnuliv, kommunum og einstaklingum at nýta og siggja teir møguleikar, sum liggja í einari framtíð.

Ongantið sum hesu ferð hevur tað verið so týðandi at fara á val og fáa ein javnaðarflokk fram at aftur. Tí hetta dugnaløysi, sum hevur valdað tey seinastu tvey árin, hetta eigur at vera ein farin svartur kapitul í feroyskari søgu.

Minst til tað, tá tú setir krossin nú leygardagin.

Thomas Arabo

Valevni Javnaðarflokksins

Tummas Arabo

Norðurstreymoy

